

О'QITUVCHILARNING SHAXSIY KOMPONENTLIGINI OSHIRISH MODELI, INFORMATIKA FANI O'QITUVCHILARI MISOLIDA

Primova Durdona G'ayratovna

Aminova Hafiza Obidovna

Kuziyeva Zebo Kudratovna

BMTI akademik litseyi, o'qituvchilari.

Annotatsiya: Maqolada bo'lajak informatika o'qituvchisining kompetentsiyalarini modulyatsiya qilishga uslubiy hissa bo'lib, kompyuter ta'limida qo'llaniladigan intizom kompetentsiyalari to'plamini tahlil qilish va shakllantirish haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Motivatsiya, Kompetensiya, Kontekstli Motivatsiya

Ushbu maqola bo'lajak informatika o'qituvchisining kompetentsiyalarini modulyatsiya qilishga uslubiy hissa bo'lib, kompyuter ta'limida qo'llaniladigan intizom kompetentsiyalari to'plamini tahlil qilish va shakllantirishni o'z ichiga oladi. Ushbu maqolaning maqsadi har bir daraja dasturida taqdim etilgan kompetentsiyalarni taqqoslash imkonini beruvchi, millatlar va fanlar bo'yicha daraja dasturlarini taqqoslash uchun mos keladigan, kompyuter ta'limida kompetentsiyalarni modellashtirish uchun keng qamrovli, dalillarga asoslangan kompetensiya asoslarini va ko'rsatmalarini ishlab chiqishdir. Ishning maqsadi kompyuter ta'limi va uning sifat va innovatsiyalar bilan bog'liqligini tushuntirish uchun yaxshiroq kontseptual asosni ishlab chiqishdir. Shu sababli, ushbu maqolada KSS modeli vakolatlar, bilim organlari, kasbiy profillar, ta'lim kontekstlari va daraja dasturlari o'rtasidagi munosabatlarni tavsiflashga yordam beradigan usul sifatida ishlab chiqilgan.

Kompetensiya modeli ta'lim tuzilmasida kompetensiyalarning ma'nosi va ishlatilishiga e'tiborni qaratadi. Ushbu yondashuvdan foydalanib, kompetentsiyani qanday shakllantirish va uning tuzilishini tasvirlash usullarini batafsil tavsiflash mumkin. Ta'limda qo'llaniladigan kompyuter va boshqa o'quv dasturlarining intizomiy sohalarining tavsiflari barcha terminologiyani standartlashtirishi va vaqt o'tishi bilan terminologiyani uyg'unlashtirish yo'llarini taklif qilishi kerak. SOC ochiq kirish imkoniyatiga ega onlayn taqqoslash vositasini ishlab chiqishni ta'minlaydi. Ushbu vositadan manfaatdor tomonlar (masalan, informatika o'qituvchilari, ma'murlar va boshqalar) o'quv dasturlari va kurs tavsiflarini ishlab chiqishda foydalanishlari uchun ushbu va boshqa akademik ishlardan foydalanishi kutilmoqda. Misol uchun, ular mavjud o'quv dasturiga o'zgartirishlar kiritish yoki rag'batlantirish, berilgan o'quv dasturini tuzatish yoki baholash, bir o'quv dasturini boshqasi bilan solishtirish yoki bir kompyuter intizomini boshqasiga solishtirish uchun taqqoslash vositasidan foydalanishi mumkin. Ushbu tadqiqotning kuchli tomonlaridan biri "kompetentlik" atamasi uchun dalillarga asoslangan ta'riflarning to'liqroq va amaliy to'plamini taklif qilishdir. Bu ish faqat bilim, ko'nikma va qobiliyatlar yig'indisini emas, balki individual kompetentsiyani ifodalaydi. Buning o'rniga, u yaxshi shakllantirilgan kompetensiya bayonoti barcha komponentlarni (har bir toifadagi komponentlarning ko'p qismi) va ularni ma'lum kontekstda mazmunli tarzda birlashtiradigan jarayonni talab qilishni taklif qiladi. Ushbu da'vo, garchi mavjud adabiyotlarga asoslangan bo'lsa-da, "kompetentlik" atamasi turli xil va ko'pincha qarama-qarshi ta'riflarga ega ekanligini tan olgan holda buni ta'kidlaydi. Biz bu masala bo'yicha uchta asosiy fikrni aytib o'tamiz. Birinchidan, kompetensiyalar - bu ishning ma'lum bir sohasida ishlab chiqilgan ko'nikmalar. Ikkinchidan, kompetensiya tuzilishga ega bo'lib, bilim, ko'nikma va mayllarni o'zida mujassam etgan. Uchinchidan, o'quv muhitidagi kompetensiyalar o'z-o'zidan mavjud emas, balki o'rganish amalga oshiriladigan daraja dasturi yoki o'quv bo'limida o'rganishning turli bosqichlarini tavsiflash uchun bog'liqlik munosabatlarini namoyish etadi. Adabiyotda kompetensiyalar mehnat kontekstida ko'rsatilgan ko'rsatkichlarga asoslanadi, degan asosli tushuncha mavjud.

Kompetentsiya ma'lum sharoitlarda va maqsadli aniq vazifalarni bajarishda tushuniladi. Ishlash bilan bog'liq ba'zi umidlar ambitsiyali bo'lishi mumkin bo'lsa-da, ular oxir-oqibatda bajaruvchidir va ishlashni baholash adabiyotida muhokama qilinganidek, baholanishi mumkin. Kompetentsiyaning ikkinchi asosiy tushunchasi kompetentsiyaning ichki tuzilishiga tegishli. Bu ko'plab (ko'pchilik?) hisoblash dasturlari uchun umumiy bo'lgan kognitiv yo'naltirilgan modellarga, bilim, ko'nikma, qobiliyat va shunga o'xshash formulalarga javobdir. Shu ma'noda, biz taklif etilayotgan integratsiyalashgan bilim, ko'nikma va moyillik modeli ta'lim va baholashga yanada yaxlit yondashuv bilan yaxshiroq mos kelishini ta'kidlaymiz, ya'ni xulq-atvor fanidagi hozirgi tadqiqotlar "har bir inson o'ziga xos tarzda javob berishini juda aniq ko'rsatmoqda". butun organizm." yoki "butun mavjudot". Shu ma'noda, maqola kompetentsiyani modellashtirish bo'yicha mavjud adabiyotlarning kengaytmasidir, chunki u kompetentsiya uning qismlari yig'indisi emas, balki "birlashma" yondashuvini kengaytirib, bu qismlarning kontekstga bog'liq sintezi ekanligini taklif qiladi.

Passow kompetentsiyani "kasbiy ish, fuqarolik faolligi va shaxsiy kabi murakkab va noaniq vaziyatlarda odamga mohirlik bilan harakat qilish (ya'ni, asosli qarorlar qabul qilish va samarali harakat qilish) imkonini beruvchi bilim, ko'nikma, qobiliyat, munosabat va boshqa xususiyatlar sifatida tavsiflaydi. hayot." Kompetentlikning an'anaviy o'lchovlari: bilim, ko'nikma va munosabatlar - yoki bosh, qo'l va yurak - endi ko'rish va qayta qurish mumkin ... kompetentsiyaning yaxlitligini yaxshiroq tushunish uchun. Munosabatlar, ko'nikmalar va bilimlar alohida kompetensiyalar yoki malakalar emas, balki bir xil yaxlit kompetentsiya tarkibidagi tarkibiy qismlardir. Aytish mumkinki, bilimsiz ko'nikma ko'r, malakasiz bilim bo'sh, munosabatsiz bilim va ko'nikma inert va samarasizdir. Bu qarash bilim va idrokning kognitiv harakat sifatida chindan ham har qanday moddiy harakat kabi mahorat va munosabat talab qiladigan harakat ekanligini ta'kidlaydi. Ikkinchisi, shunga ko'ra, bilim va ko'nikmalarni talab qiladi va shakllantiradi va to'g'ri munosabatsiz umuman bo'lmaydi, ya'ni. istaklari va qilishlari kerak. Ushbu ta'riflarning ma'nosi. Biz

"kompetentlik" va "kompetentlik" atamaları o'rtasida izchil farq yo'qligini va ba'zi tillarda ushbu konstruktsiya uchun bitta so'z borligini ta'kidlaymiz. Biz ushbu "umumiy tizim"ni modellashtirish uchun inglizcha "kompetentlik" so'zini tanlashni tanladik, bu esa kompyuter ta'limi manfaatdor tomonlariga kompyuter darajalari dasturlarini tavsiflash, solishtirish va hisobot berishda yordam beradi.

Adabiyot:

1. Абдуманнопов М.И., Шамситдинов С.К., Жонибеков Р.О. ZAMONAVIY O'QITUVCHINING KOMPETENTLIK MODEL VA UNI RIVOJLANTIRISH ALGORITMI // Студенческий вестник: электрон. научн. журн. 2020.№20(1185)
2. Buxarkina M., Mosiyeva V. Ta'lim tizimida yangi pedagogik va axborot texnologiyalari. – M., 2000.